

EKONOMIKA KULTURY A SPORTU

Ekonomika odvětví veřejného sektoru

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Ministerstvo kultury podle § 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je ústředním orgánem státní správy pro:
- umění,
 - kulturně výchovnou činnost,
 - kulturní památky,
 - pro věci církví a náboženských společností,
 - pro věci tisku, včetně vydávání neperiodického tisku a jiných informačních prostředků,
 - pro přípravu návrhů zákonů a jiných právních předpisů pro oblast rozhlasového a televizního vysílání,
 - pro provádění autorského zákona,
 - pro výrobu a obchod v oblasti kultury.
-

- ▶ Kultura se v České republice vztahuje k mnoha různým oblastem lidského života, jako je umění, literatura, hudba, divadlo, film, architektura, gastronomie a další. Jedná se o soubor hodnot, tradic, zvyklostí a norem, které jsou společně sdíleny a předávány z generace na generaci.
 - ▶ Hlavním úkolem odvětví kultury je **produkce, realizace kulturních statků a služeb, respektive kulturních produktů.**
 - ▶ Za kulturní infrastrukturu jsou považovány například sítě galerií, muzeí, památníků.
-

- ▶ Má za cíl podporovat a rozvíjet kulturní život v zemi a zajistit, aby byly kulturní akce a dědictví přístupné všem lidem.
 - ▶ Jejím cílem je zajištění, aby kulturní aktivity a události byly přístupné co nejširšímu publiku a aby byla zachována a rozvíjena kulturní dědictví země.
 - ▶ Realizuje se prostřednictvím různých institucí a organizací, jako jsou Ministerstvo kultury, Národní divadlo, Národní galerie, Národní muzeum a mnoho dalších.
 - ▶ Tyto instituce se snaží podporovat a propagovat umělecké a kulturní projekty, podporovat výzkum a vzdělávání v oblasti kultury a umění, a také udržovat a obnovovat kulturní památky a dědictví.
-

EKONOMICKÉ MODELY ŘÍZENÍ KULTURY

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

STÁT ULEHČOVATEL = vláda podporuje zejména neziskové amatérské a profesionální umělecké organizace a klade důraz na proces tvorby.

STÁT PATRON = stát rozhoduje pouze o objemu veřejných prostředků na podporu umění, kterým umělcům či uměleckým institucím budou tyto prostředky poskytnuty a podle jakých kritérií, rozhoduje umělecká rada. Cílem tohoto modelu je podpořit uměleckou tvorbu a kvalitu uměleckých produktů.

STÁT ARCHITEKT = podporu umění mají na starosti instituce jako Ministerstva kultury nebo odbory pro kulturu.

STÁT KONSTRUKTÉR = vlády mají postavení vlastníků všech prostředků k umělecké produkci. Rozhodování o poskytnutí finančních prostředků na rozvoj umění mají v kompetenci politické instituce.

- ▶ Základním zdrojem financování kulturních aktivit v ČR jsou veřejné finance, které jsou poskytovány **z rozpočtu státu, obcí a krajů**.
 - ▶ Ministerstvo kultury je hlavním orgánem, který odpovídá za rozdělování finančních prostředků na podporu kulturních aktivit a projektů.
 - ▶ Ministerstvo kultury poskytuje dotace na projekty, které se týkají všech oblastí kultury, jako jsou divadlo, hudba, literatura, film, výtvarné umění, architektura a další.
 - ▶ Kromě toho existuje také řada kulturních fondů, které poskytují finanční prostředky na podporu umělců a kulturních institucí.
-

- ▶ PŘÍMÉ = prostředky od ziskových subjektů (dotace), nebo prostředky ze zdrojů, které nejsou závislé na rozpočtovém procesu (daně a poplatky, příjmy z vlastní činnosti, nadace a nadační fondy, státní fondy, zahraniční fondy, dary a sponzory, loterie a sázky, ...)
 - ▶ NEPŘÍMÉ = daňové úlevy pro umělce a umělecké instituce, daňové úlevy a zproštění povinnosti u charitativních dárců.
-

- ▶ Definuje cestu k plnění vize a globálního cíle v oblasti podpory kultury a je tvořená cíli, které jsou vzájemně propojené.
 - ▶ [Příklad Koncepce kultury města Havířov 2022-2030](#)
 - ▶ [Statistika kultury České republiky](#)
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

EKONOMIKA SPORTU

- ▶ Souhrn všech aktivit a sportů, které mají za cíl podpořit fyzickou aktivitu, zdraví a pohodu obyvatel země.
 - ▶ Hlavní organizací, která se v ČR věnuje podpoře tělesné kultury, je **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**.
 - ▶ Ministerstvo poskytuje finanční podporu a zajišťuje celostátní programy, které mají za cíl podpořit tělesnou aktivitu a zdravý životní styl.
 - ▶ Tělesná kultura v sobě zahrnuje vedle sportu také **tělesnou výchovu a pohybovou rekreaci**.
 - ▶ Tělesná výchova je uskutečňována v rámci pedagogického procesu, v němž se využívá cvičení vedoucí ke zdokonalování člověka.
-

- ▶ V rámci tělesné kultury v ČR existuje mnoho sportovních organizací, klubů a asociací, které se věnují rozvoji a podpoře různých sportovních odvětví.
 - ▶ Mezi nejpopulárnější sporty v ČR patří fotbal, hokej, volejbal, basketbal, tenis a další.
 - ▶ Kromě toho existuje také řada sportovních akcí a festivalů, které se konají po celé zemi a jsou otevřeny pro všechny. Tyto akce mají za cíl propagovat zdravý životní styl a tělesnou aktivitu mezi širokou veřejností.
 - ▶ Tělesná kultura v ČR hraje důležitou roli při podpoře zdravého životního stylu a celkového zdraví obyvatel země.
-

- ▶ Je zajišťována soukromým i veřejným sektorem.
 - ▶ Může být realizována v zařízení jednoúčelového charakteru (plovárny, zimní stadiony, hřiště, stadiony,...), ve veřejně přístupných plochách nebo ve volné přírodě.
 - ▶ Fenoménem jsou multifunkční zařízení v moderních městech.
 - ▶ V tělesné kultuře lze nalézt čisté veřejné statky, smíšené statky, statky pod ochranou i privátní statky.
 - ▶ Tělesná kultura jako statek veřejný se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby, nerivalitou a nulovými mezními náklady na spotřebu.
-

- ▶ VEŘEJNÉ STATKY = jako statek veřejný se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby, nerivalitou a nulovými mezními náklady na spotřebu.
 - ▶ SMÍŠENÉ STATKY = zimní stadion, veřejná koupaliště; je nevylučitelný ze spotřeby a je spotřebováván kolektivně; může dojít ke snížení kvality z důvodu přetížení.
 - ▶ PRIVÁTNÍ STATKY = statky v mimořádné a nadstandardní podobě.
 - ▶ NEVYLUCITELNOST = volné provozování sportu.
 - ▶ NERIVALITA = volný přístup ke sportu každému členu společnosti.
 - ▶ NULOVÉ MEZNÍ NÁKLADY NA SPOTŘEBU = souvisí s náklady sportovního zařízení, které jsou identické bez ohledu na počet spotřebitelů.
-

Tělesná kultura obsahuje mimo jiné také pozitivní a negativní externality, které znemožňují hodnocení působení sportu z makroekonomického a mikroekonomického hlediska.

- ▶ **POZITIVNÍ EXTERNALITY** = vliv tělesné kultury na zdraví člověka, výkonnost, regeneraci.

 - ▶ **NEGATIVNÍ EXTERNALITY** = přetěžování organismu, doping apod.
-

- ▶ Hlavní zdroj financování sportu je státní rozpočet.
 - ▶ Finanční prostředky jsou přidělovány především na podporu sportovních organizací, klubů a sportovců, a to prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Státního fondu sportu.
 - ▶ Tento fond poskytuje dotace a granty sportovním organizacím na podporu jejich činnosti a rozvoje. Část finančních prostředků získávají sportovní organizace i prostřednictvím grantů z evropských fondů.
 - ▶ Dalším zdrojem financování sportu jsou sponzoři a reklamní partneři.
-

- ▶ Sportovní kluby a organizace také často získávají příjmy ze vstupného na sportovní akce, prodeje vstupenek na zápasy a turnaje, a také z prodeje reklamních ploch na sportovních stadionech a areálech.
 - ▶ **Crowdfundingové kampaně** = umožňují veřejnosti přispět finančními prostředky na podporu konkrétního sportovce, sportovního týmu nebo projektu.
 - ▶ [Monitor státní pokladny](#) - zde je možné zjistit výdaje a příjmy kultury či sportu.
-

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

DĚKUJI ZA POZORNOST 😊
